

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania Z.C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24  
czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we [...] z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2. r. pr. K.S. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnego we [...] zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, na które składa się opłata w kwocie 120 zł i którą należy podwyższyć o obowiązującą stawkę podatku VAT oraz zwrot wydatków w kwocie 50,26 zł.**

### UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we [...] wyrokiem z 14 czerwca 2018 r. oddalił apelację skarżącego wnioskodawcy Z.C. od wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z 17 listopada 2017 r., który oddalił jego odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z 5 grudnia 2016 r. Podstawą rozstrzygnięcia było ustalenie, że choroba zawodowa (pylica płuc) wnioskodawcy, który był górnikiem nie powoduje niezdolności do pracy. Niezdolności do pracy przed organem

rentowym nie stwierdzili lekarz orzecznik i komisja lekarska. Sąd oparł się na opinii biegłej z zakresu pulmonologii. Wnioskodawca od 2006 r. wielokrotnie ubiegał się o przyznanie renty, z uwagi na brak niezdolności do pracy związanej ze stwierdzoną u niego pylicą płuc i rozstrzygnięcia były niekorzystne.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie: 1) art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż powód nie jest niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej; 2) art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż powód nie jest niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej; 3) art. 286 k.p.c. poprzez niezażądanie, w sytuacji, gdy było to potrzebne, dodatkowej opinii tego samego bądź innego biegłego; 4) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że opinia biegłej nie nasuwa żadnych wątpliwości, jest rzetelna i zgodna z całością materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe uchybienia, wniesiono o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, przede wszystkim wobec rażącego uchybienia Sądu Apelacyjnego, który uznał, że powód nie jest niezdolny do pracy wskutek choroby zawodowej, jak również naruszenia art. 286 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Błędnie zakłada, że podstawy kasacyjne składają się na podstawę przedsądu (*„Wskazując na powyższe uchybienia...”*). Podstawy kasacyjne (art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) stanowią odrębną część skargi kasacyjnej i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania. Nie zastępują zatem podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia. Odnosi się to również do szczególnej

podstawy przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. O ile zasadne podstawy kasacyjne mogą prowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej (*a contrario* art. 398<sup>14</sup> k.p.c.), to w podstawie przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. znaczenie ma dopiero aż oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinien samodzielnie (odrębnie od podstaw kasacyjnych) wskazać i wykazać naruszenie przepisów, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i dlatego powinna być rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Skarżący nie czyni tego we wniosku. Sam wniosek jest bardzo ogólny (wyżej *in extenso*). Nie ma jednak podstaw do wzywania do uzupełnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Jeśli w skardze kasacyjnej zawarto wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oraz przedstawiono "jakikolwiek" uzasadnienie takiego wniosku, to skargi nie można traktować jako niespełniające wymagań formalnych – art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. oraz art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2016 r., III UZ 6/16 i z 21 lutego 2019 r., I PK 154/18).

Nawet gdyby próbować odstąpić od powyższego reżimu odrębności podstaw kasacyjnych i samodzielności podstawy przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., to również zarzuty podstaw kasacyjnych nie są wystarczające do stwierdzenia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Naruszenie zarzutów materialnych (art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach oraz art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) zależy od ustaleń stanu faktycznego, a ściślej od ustalenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Niezdolność do pracy to pojęcie prawne (art. 12 ustawy o emeryturach i rentach) oraz stan faktyczny. Znaczenie ma prawne a nie potoczne rozumienie niezdolności do pracy. Częściową niezdolność do pracy uzasadnia utrata zdolności do pracy w znacznym stopniu. Mniejszy stopień (niż znaczny) niezdolności do pracy nie stanowi przesłanki renty (art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach). Granicę ustaleń stanu faktycznego w postępowaniu kasacyjnym stanowi dwuinstancyjne postępowanie przed Sądem powszechnym. W ocenie zarzutów materialnych Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami stanu faktycznego, na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Reguła ta ma odpowiednie zastosowanie na etapie przedsądu. W przeciwnym razie

zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem skargi z ograniczeniami wynikającymi z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. oraz art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. W sprawie nie ustalono niezdolności do pracy u wnioskodawcy z powodu choroby zawodowej. Ustalenie to wiąże. Ustalenia tego nie podważa zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., gdyż bezpośrednio dotyczy ustalenia faktów lub oceny dowodów i dlatego ze względu na regulację z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. nie może być podstawą zarzutu kasacyjnego, a więc tym bardziej zarzutu podstawy przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Również uzasadnienie naruszenia art. 286 k.p.c. jest bardzo ogólne jako podstawy kasacyjnej. Przepis ten stanowi, że *„Sąd może żądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych”*. Skarga nie przedstawia zarzutu, który wskazywałby na mankamenty metodyczne lub merytoryczne opinii biegłej i który uzasadniałby stwierdzenie naruszenia art. 286 k.p.c. Zarzucono, że *„Sąd Apelacyjny oparł swój wyrok jedynie na opinii biegłego sądowego nie poszerzając jej jednak o dodatkowe uzupełnienie wiadomości specjalnych (...)”*. Recz jednak w tym, iż Sąd mógł uznać, że okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione – art. 217 § 3 k.p.c. Wówczas Sąd nie prowadzi dalszego postępowania (*verba legis* „Sąd pomija...”). Skarżący nie zarzuca naruszenia tego przepisu. Sąd prowadził postępowanie odwoławcze i opinia biegłej potwierdziła orzeczenie komisji lekarskiej. Sąd miał też na uwadze wynik poprzedniego postępowania sądowego, w którym wcześniej również nie ustalono niezdolności do pracy. Mógł zatem uznać zebrany materiał za miarodajny do rozstrzygnięcia sprawy. Skarga nie wskazuje wniosku dowodowego skarżącego, którego Sąd nie uwzględnił. Na tym tle nie można stwierdzić naruszenia art. 286 k.p.c. Jednak jak wskazano wykracza to ponad potrzebę argumentacji, gdyż na etapie przedsądu ocenia się tylko treść wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący nie wykazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 1 i 2, § 4 ust. 1 i 3, § 15 ust. 2, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Na koszty nieopłaconej pomocy prawnej składa się opłata w stawce minimalnej 120 zł, podwyższona o kwotę podatku od towarów i usług, wyliczona według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług oraz zwrot wydatków, tj. kosztu dojazdu do Sądu w dniu 13 sierpnia 2018 r. celem zapoznania się z aktami w sprawie w kwocie 43,46 zł (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2012 r., I UZ 84/12) i koszt przesłania pisma do strony w kwocie 6,80 zł (razem 50,26 zł).